

DIARI DE SESSIONS DE LA **COMISSIÓ D'ASSUMPTES INSTITUCIONALS I GENERALS** DEL PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS

DL. PM. 355-1992

Fq.Con.núm. 33/27

XI legislatura

Any 2023

Núm. 5

Presidència de la Sra. Margalida Pocoví i Sampol

Sessió celebrada dia 4 d'octubre de 2023

Lloc de celebració: Seu del Parlament

SUMARI

Compareixença del director general de Salut Laboral, sol·licitada pel Grup Parlamentari Socialista, mitjançant l'escrit RGE núm. 5279/23, per tal d'avaluar la seva idoneïtat per exercir les tasques encomanades a la seva direcció general. 64

LA SRA. PRESIDENTA:

Bon dia Bon dia, senyors i senyores diputats, començarem la sessió d'avui i, en primer lloc, els demanaria si es produeixen substitucions.

LA SRA. GÓMEZ I ESTÉVEZ:

Sí, bon dia, Sra. Presidenta, substitueix Llorenç Córdoba del Grup Mixt.

LA SRA. PRESIDENTA:

Qualque substitució més? Gràcies, Sra. Gómez.

Compareixença del director general de Salut Laboral, sol·licitada pel Grup Parlamentari Socialista, mitjançant l'escrit RGE núm. 5279/23, per tal d'avaluar la seva idoneïtat per exercir les tasques encomanades a la seva direcció general.

Passam a l'únic punt de l'ordre del dia d'avui relatiu a la compareixença de la directora general de Treball i Salut Laboral, sol·licitada per una cinquena part dels diputats de la Comissió d'Assumptes Institucionals i Generals, adscrits al Grup Parlamentari Socialista, mitjançant l'escrit RGE núm. 5279/23, per tal d'informar sobre la seva idoneïtat per exercir les tasques encomanades a la seva direcció general.

El Sr. Iago Negueruela demana la paraula.

EL SR. NEGUERUELA I VÁZQUEZ:

Sí, ja que és una sol·licitud nostra, volem aclarir el següent, perquè crec que hi ha hagut una confusió, imagín que també per part nostra, que és que nosaltres fèiem referència a la Direcció General de Salut Laboral, a les funcions del director de l'IBASSAL, que té rang de director general, però no és el director general de Treball i Salut Laboral, que és la persona que avui és amb nosaltres i, per tant, nosaltres no farem un examen d'idoneïtat a la directora general de Treball i Salut laboral, que té currículum per fer totes les funcions que té adscrites a la seva àrea. Per tant, nosaltres no consideram que tenguí un problema d'idoneïtat la Sra. Directora General de Treball i, per tant, si hi ha hagut una confusió, i assumim la nostra responsabilitat, no farem l'ús de la idoneïtat a la directora general i demanam la correcció per indicar clarament que era el director de l'IBASSAL, que té el rang de director general, però no és la directora general de Treball i Salut Laboral, que té les seves competències en laboral, però té un organisme autònom, amb rang de director general, i nosaltres no farem un examen d'idoneïtat a la directora general.

La part d'idoneïtat és per veure el currículum i també per conèixer els seus coneixements sobre la matèria, i consider que la directora general té un currículum adequat per al seu càrrec i coneixements suficients i, per tant, que quedi clara la nostra posició i el nostre coneixement i, per tant, no farem ús de la paraula ni volem fer un examen d'idoneïtat a una persona que no consideram que hagi de fer-ho aquí.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sr. Negueruela. Assisteix a aquesta comissió, la Sra. Catalina Teresa Cabrer i González, benvinguda, directora general de Treball i Salut Laboral.

Té la paraula Sra. Cabrer i González per tal de fer la seva exposició en un temps il·limitat.

LA SRA. DIRECTORA GENERAL DE TREBALL I SALUT LABORAL (Catalina Teresa Cabrer i González):

Moltes gràcies, Sra. Presidenta, bon dia a tots els diputats i les diputades, bon dia a tots i a totes. Bé, en primer lloc, agraeix l'aclariment que ha fet ara el Partit Socialista, el Sr. Negueruela, perquè és vera que quan em passaren aquesta sol·licitud de compareixença, doncs vaig tenir dubtes perquè, efectivament, només enfocada la part de salut laboral. No obstant, jo som la directora general de Treball i de Salut Laboral i, com a tal, venc aquí encantada i agraïda per defensar el meu currículum respecte d'això i compareix en virtut de l'article 38.2 de la Llei 4/2011, de 21 de març, de bona administració i bon govern de les Illes Balears, defensaré el meu currículum i també exposaré el meu pla d'acció, això sí, més enfocat a la part de salut laboral, perquè és el que he entès que es volia per a aquesta compareixença.

Bé, respecte del meu currículum, tenc 48 anys, som llicenciada en Dret per la Universitat de les Illes Balears, la promoció 1993-1998. Tenc un màster universitari en Direcció i Gestió de Recursos Humans de la Universitat a Distància de Madrid, d'un any de durada, va ser un màster on vaig poder aprofundir moltíssim tant en la direcció com en la gestió dels recursos humans, i a això li don molta importància perquè dins la gestió vaig abordar tots els aspectes dels recursos humans, des de la formació, la selecció, els costos laborals, nòmines, costos socials, i també tota la part de prevenció de riscos laborals en totes les seves disciplines, clima laboral, etc., amb la qual cosa crec que això em prepara molt tant per a la part de treball com per a la part de salut laboral.

Per una altra banda, també tenc un curs de Gestió d'Igualtat i Auditoria Retributiva, fet el setembre del 2021 fins al novembre del 2021. Aquí és el que m'ha pogut donar tota la part formativa per desenvolupar totes les accions d'igualtat i d'auditoria retributiva que actualment són vigents.

I darrerament, també tenc un curs universitari de Capacitació Inicial per a la Mediació Laboral de la Universitat Internacional Menéndez Pelayo, sobre el tema de la mediació i la intervenció a l'àmbit laboral.

Com a experiència, puc dir que la meua experiència professional sempre ha versat sobre el tema dels recursos humans, fa 25 anys que som misser, som misser i assessora laboral i de recursos humans. A l'any 1999 i fins al 2002, vaig començar el meu recorregut professional, joveneta, al despatx internacional Cuatrecasas, a l'oficina de Palma, i vaig poder tenir allà un bany general en dret civil i ja directament enfocat al dret laboral.

A l'any 2002 i 2004 em vaig incorporar al servei jurídic de Barceló Corporació Empresarial, a la divisió hotelera, vaig fer feina amb el departament d'Expansió i de Recursos Humans.

I a l'any 2005 vaig assumir ja la responsabilitat de directora de l'Àrea Jurídica i de Recursos Humans d'una empresa hotelera mallorquina, era hotelera i també tenia receptiu, agències de viatges, a seus que tenia a Mallorca, a Màlaga i a Tenerife. Això em va permetre poder practicar convenis col·lectius de diverses províncies, de diversos sectors d'hostaleria, d'agències de viatges. I aquí és on sí que puc dir que vaig assolir moltíssima experiència en el camp de recursos humans, en abordar, ja els dic, des del camp de la prevenció de riscos, fins a la formació, selecció, costos..., jo era l'enllaç amb els delegats de prevenció de les distintes unitats d'explotació. I vaig viure la prevenció de riscos a l'àmbit de l'ergonomia, medicina del treball.

Ja vaig començar a fer feina en tots els temes de riscos psicosocials, que actualment és un tema que ve, perquè ve tot el tema de la salut mental; ja vaig participar en els primers informes de riscos psicosocials quant a l'hostaleria i vaig poder viure molt extensament tot aquest camp. De fet, també, quan hi havia un accident laboral, idò jo era la persona encarregada de supervisar tota la investigació del comunicat de l'accident, del comunicat DELTA, també el comunicat d'accidents que es feia, ja fins i tot després manejant l'IBASSAL, quan es va crear, fa cinc anys, idò des de l'altra banda, no?, ara em toca des de la part de l'administració, però l'he practicat molt, jo diria que moltíssim, des de la part de misser, per la qual cosa conec perfectament tots els procediments.

I després, l'acompanyament el feia fins a la jurisdicció laboral, on he fet judicis de tot tipus de classes i en el tema de salut laboral, fins i tot referits al recàrrec de prestacions.

I a l'any 2016 ja, per fi, vaig muntar el meu propi despatx i assessoria laboral. M'he encarregat sempre des del càlcul de nòmines, assegurances socials i un poc la feina com de gestoria, fins a tot l'àmbit d'assessorament jurídic i laboral, el camp de treball de relacions laborals i de prevenció de riscos.

He tengut l'oportunitat i la gran sort de ser membre del cos de mediadors del Tribunal d'Arbitratge i Mediació de les Illes Balears, on m'he pogut especialitzar moltíssim en la negociació col·lectiva. He dirimit no sé quants, no els podria dir el nombre, però de ver que més de mil conflictes individuals o col·lectius.

I també estic orgullosa de dir que vaig muntar l'oficina, vaig implantar l'Oficina d'Igualtat a la CAEB, on vàrem fer una feina important -jo crec- de difusió de l'aplicació dels plans d'igualtat i de fomentar i d'informar molt les empreses dels plans d'igualtat, com també dels protocols d'assetjament.

Bé, això ha estat un poc el meu currículum, ja els dic que ve avalat per 25 anys de professió bolcada en això, i crec que he pogut viure l'àrea que he assumit ara com a directora general, sincerament, em trob preparada i, de fet, agraeisc les seves paraules de no posar en qüestió la meva idoneïtat.

Així i tot, aprofit també per explicar el Pla d'acció de la part de salut laboral de la meva direcció general, ahir va fer 80 dies que vaig assumir el càrrec, el vaig assumir, a més a més, el mes de juliol, dia 15 de juliol, és un mes un poquet complicat perquè, malgrat he estat al peu del canó sempre, ha estat especial i no he agafat vacances, però sí que és cert que altres interlocutors amb els quals intentava ja interactuar o fer coses, idò, es trobaven en el seu període de vacances, la qual cosa és normal, per tant, encara aquests vuitanta dies semblen un poc més curts i tot, no? Però sí que he tengut l'oportunitat ja de plantejar tot el Pla de salut laboral, i el que farem és acomplir el Pla estratègic de l'any 2023-2027, que és un pla que, a més a més, està aprovat pel consell rector, està alineat amb el pla d'Espanya, nacional, i amb el pla de la Unió Europea.

Sí que és ver que volem afrontar-ho també des del punt de vista de la salut mental, s'ha creat una Direcció General de Salut Mental i nosaltres pensam que és un tema que hem de desenvolupar molt, la salut mental i la precarietat laboral.

I el que sí ja he abordat i ja he tengut l'oportunitat de fer-hi feina, és tot el tema per abordar la sinistralitat, la taxa de sinistralitat, i, sobretot, per afrontar un tema del qual es parla contínuament, que és el tema de les càrregues de treball a tots els àmbits. En aquest sentit, ja hi fem feina, hem parlat amb els interlocutors socials i ja tenim la manera d'enfocar-ho.

A partir d'aquí, si els sembla bé, qued a la seva disposició per a les preguntes que em vulguin fer.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sra. Cabrer. Per tal de formular preguntes o observacions, tot seguit procedeix la intervenció dels diferents grups parlamentaris. La Sra. Cabrer pot contestar globalment totes les preguntes o observacions formulades, o bé contestar individualment després de cada intervenció.

LA SRA. DIRECTORA GENERAL DE TREBALL I SALUT LABORAL (Catalina Teresa Cabrer i González):

Les contestaré globalment.

LA SRA. PRESIDENTA:

D'acord, idò té la paraula el Grup Parlamentari Socialista, el Sr. Negueruela, per un temps de deu minuts.

EL SR. NEGUERUELA I VÁZQUEZ:

No, jo el que demanaria a la Mesa i a la resta de grups, perquè s'ha demanat abans a la presidenta de la Mesa, és que si nosaltres hem dit que no era aquesta la compareixença, per un error administratiu, no faré ús de la paraula, perquè és un examen d'idoneïtat i, per tant, si nosaltres no fem aquest ús i demanam disculpes a la resta de portaveus, era per no fer ús..., a la resta si els sembla bé.

Per això, li demanava un recés abans, perquè això sí que es pot fer, amb independència del que es digui, perquè si tots pactam una cosa es podia fer abans de començar i no fer...

(Remor de veus)

... -no, però..., ja, bé, però...- per això em correspon a mi i no al Sr. Lletrat decidir-ho i, si no als grups, que si pactam aquest... ho podem fer.

Per tant, era demanar a la resta de grups no fer ús de la paraula per a aquest cas, perquè és un error nostre, i, per tant, no farem un examen d'idoneïtat perquè si no... sí que podem entrar a qüestionar les polítiques de la Direcció General de Treball i Salut Laboral, si hi estem o no d'acord, però com que no era aquest l'objecte, no crec que sigui l'examen d'idoneïtat corresponent, perquè té un currículum i, per tant, ja... a més la conec de fa temps al TAMIB, va començar a la CAEB, a les oficines d'igualtat, amb el suport del Govern al qual nosaltres érem, perquè va precisament fer feina en temes d'igualtat en un projecte que va començar el govern anterior i, per tant, crec que sé la feina que ha fet fins ara.

I, per tant, deman a la resta de grups, si no hi ha torns de paraula, que pugui finalitzar, per cortesia, que pugui finalitzar sense més.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sr. Negueruela. Jo proposaria... propòs a la resta de grups que... sí que hi ha hagut una errada administrativa, però la compareixença de la Sra. Cabrer s'ha fet d'acord amb la sol·licitud formulada per vostès, pel Grup Socialista, per tant, jo entenc que, ja que ha vingut la senyora..., exacte, la Sra. Cabrer, ja que ha vingut a fer la compareixença, jo crec que és just que tots els grups aquí presents, els portaveus, facin les seves preguntes o observacions. Si per part del seu grup, que ja ha manifestat que no té res a dir, tal vegada altres grups sí que ja poden aprofitar.

EL SR. NEGUERUELA I VÁZQUEZ:

Jo el que dic, crec, perquè passarà més vegades, és que si hi ha una errada i el grup que ho ha proposat admet això, i podem parlar els portaveus, no fa falta res més, estigui o no estigui d'acord, la resta de posicions, és per no fer ús d'un examen d'idoneïtat el qual nosaltres hem dit, perquè té unes finalitats clares la idoneïtat.

Per tant, si és una errada nostra, és el que diem a la resta de portaveus, jo crec que podem parlar els portaveus i veure si es pot finalitzar si hi ha problemes, perquè si no serà... I és un tema dels portaveus, no és un tema de res més, si els portaveus estam d'acord ho fem com fem en altres situacions, un acord on nosaltres mostrem la nostra posició i és una errada. Crec que per cortesia parlamentària, si nosaltres demanem i és una errada nostra, l'hem reconeguda, jo crec que no fa falta molt més, si la resta de grups hi estan d'acord, presidenta.

LA SRA. PRESIDENTA:

La resta de grups? Continuem, Sr. Rodríguez?

EL SR. RODRÍGUEZ I FARRÉ:

No, yo simplemente, Sra. Presidenta, decirle al Sr. Negueruela que estoy absolutamente de acuerdo, que si ha cometido un error, los cometemos todos y que está bastante claro por lo que acaba de manifestar, que no cuestiona la idoneidad de la directora general, se ve que cuestiona la idoneidad de otra persona. Pero lo que también le diría al Sr. Negueruela es que todo esto lo podríamos haber solucionado hablando entre los portavoces, antes de haber entrado a esta cuestión.

Por otra parte...

EL SR. NEGUERUELA I VÁZQUEZ:

Es lo que he (...)

EL SR. RODRÍGUEZ I FARRÉ:

..., me parece que, ya que tenemos aquí a la directora general, por lo menos podríamos aprovechar, porque seguro que tenemos algún tema interesante que preguntarle. Esto es lo único que yo ponía en cuestión nada más.

Gracias, Sra. Presidenta.

LA SRA. PRESIDENTA:

Exacte, Sr. Rodríguez, i tal com acaba de manifestar la Sra. Cabrer, ja que ha vingut aquí, ella sí que està decidida a seguir amb aquesta compareixença. I probablement sortiran altres temes o punts que a ella li agradaria aclarir.

LA SRA. DIRECTORA GENERAL DE TREBALL I SALUT LABORAL (Catalina Teresa Cabrer i González):

Perdonau, jo no sé si tenc el torn de paraula o no, però...

(Remor de veus)

LA SRA. PRESIDENTA:

Sr. Rodríguez, té vostè la paraula per un temps de deu minuts.

EL SR. RODRÍGUEZ I FARRÉ:

Yo, con absoluta brevedad, Sra. Directora general y atendiendo también, que yo lo entiendo, a la solicitud que nos hace el Grupo Socialista, pero, no obstante, dado que usted ha tenido la gentileza de desplazarse hasta aquí, de hacernos una exposición, yo entiendo que usted se había preparado una defensa de su idoneidad, que ha quedado meridianamente claro que nadie cuestiona. Y me gustaría hacerle una sola pregunta, aprovechando que está usted aquí y ya que se ha desplazado, creo que podemos aprovechar un poco de tiempo, que es el tema de la siniestralidad laboral a la que usted se ha referido.

Desgraciadamente, estamos a la cabeza de la siniestralidad laboral, del aumento de la siniestralidad en toda España. Yo entiendo que, además está muy ligada al sector de la

construcción, que es donde habitualmente se producen estos accidentes más graves. No obstante lo cual, también en el sector primario, en la agricultura, por desgracia, se han producido numerosos accidentes con resultado de muerte, por desgracia. Y quería simplemente conocer si nos podría usted dar una pincelada de cuáles son los planes que tiene usted para intentar evitar esta..., para rebajar estos números de siniestralidad laboral.

Nada más. Muchas gracias.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sr. Rodríguez. Per part del Grup Parlamentari MÉS per Mallorca, té la paraula la Sra. Ramon, per un temps de deu minuts.

LA SRA. RAMON I SALAS:

Gràcies, presidenta. Jo no faré ús de la paraula. Sí que vull agrair la compareixença de la directora i encoratjar-la i desitjar-li tota la sort per poder desenvolupar la seva tasca i el seu pla d'acció.

Moltes gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sra. Ramon. Per part del Grup Parlamentari Mixt, té la paraula la Sra. Gómez, per un temps de deu minuts

LA SRA. GÓMEZ I ESTÉVEZ:

Gràcies, Sra. Presidenta. Bé, Sra. Cabrer, és una obvietat que el currículum que vostè ha explicat, abasta amb escriure, o no, però és més que suficient per al càrrec que ha de desenvolupar, per tant, bé, només li puc desitjar moltíssima sort en una tasca que fàcil no és i agrair que, aprofitant que és aquí, es posi a disposició dels grups polítics.

Jo sí que li vull fer una pregunta, i també un prec, i concretament parlaria de les treballadores, de les cambres de pis, de les "kellys", que a l'anterior Govern del pacte de progrés van aconseguir millorar alguns dels seus drets, especialment en temes d'ergonomia, salut laboral. Queda prou feina per fer en aquest àmbit, com totes les càrregues de feina. I, bé, pel currículum que vostè té, estic convençuda que res del que li digui ara no li vendrà de nou. Però, com bé saben, a manco plantilla, més càrrega de feina tenen aquestes empleades i coses tan aparentment simples, com augmentar els utensilis i les prestacions de les habitacions dels hotels, augmenten moltíssim la càrrega de feina. Per tant, quan els diuen has de fer una habitació cada ics minuts, açò és un parany, és una trampa; estic convençuda que vostè ho sap, perquè el que importa no és el nombre d'habitacions, sinó la complexitat de cada habitació.

Llavors, el meu prec i la meua pregunta és: en primer lloc, el prec que cap dret vagi cap enrere, és a dir que no perdin res en drets del que ja tenien i, òbviament, que caminem un camí d'avançar drets en aquestes treballadores..., cambres de pis.

Gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sra. Gómez. Per part del Grup Parlamentari Popular té la paraula la Sra. Gil, per un temps de deu minuts.

LA SRA. GIL I MEMBRADO:

Sí, gracias, presidenta. Bueno, gracias a la directora general, por estar aquí con nosotros, para responder a cuestiones sobre..., en principio, su idoneidad, que creo que también me gustaría que dejara constancia que, en nuestra opinión, si la idoneidad responde a la formación y la experiencia para realizar un determinado cargo, creo que por la exposición que ha realizado de su currículum es sobrada.

Luego, por otra parte, pues ya que la tenemos aquí, también me gustaría, bueno, pues que, además de las cuestiones que han planteado mis compañeros de otros grupos, que son interesantes, también que nos hable de su plan de acción y de aquellos proyectos de la Dirección General de Trabajo y de Salud Laboral que considere que pueden ser de interés para esta comisión.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sra. Gil. Sra. Cabrer, té vostè la paraula.

LA SRA. DIRECTORA GENERAL DE TREBALL I SALUT LABORAL (Catalina Teresa Cabrer i González):

Moltes gràcies. Bé, de fet, efectivament, he vingut aquí a defensar el meu currículum, després ja la meua idoneïtat, molt agràida, he trobat que ja no quedava qüestionada, però també dins la meua compareixença es demanava el pla d'acció, si jo no vaig equivocada, posava "y que explique el plan de acción del Gobierno". Idò, jo també, amb molt gust, l'he preparat i voldria que s'escoltàs, perquè, a més ja, que som aquí, em sembla molt important parlar, em sembla molt important poder contestar totes aquestes preguntes.

La sinistralitat laboral. En la sinistralitat laboral Balears encapçala la taxa de sinistralitat. És veritat que davalla un poc, som la cinquena comunitat autònoma en nombre que la davalla, però no ens enganyem, l'encapçalam. Això és quelcom que ens hem trobat en arribar ara al Govern i per a mi la prioritat número u, la nostra feina ha de ser davallar la sinistralitat laboral.

Com he dit, hi ha tot un pla estratègic ja aprovat el qual, a més a més, com que està alineat amb l'estratègia espanyola i europea, doncs nosaltres el continuarem, amb uns objectius estratègics d'entorns físics segurs, sense accidents; amb un segon objectiu d'entorns psicosocials saludables, aquí reitero que s'ha creat la Direcció General de Salut Mental i ens sembla important fer feina dins l'entorn de l'empresa saludable.

El tercer objectiu, d'empreses i organitzacions que ens ajudin a tenir cura i a posar la salut de les persones treballadores per sobre de tota la resta. I també fer feina en el tema de les empreses i organitzacions solidàries i respectuoses amb el territori i el medi ambient.

Sí que és veritat que vull fer ara un esment especial, perquè me l'han demanat i perquè, a més a més, és quelcom que es parla molt, ahir mateix donàvem les dades d'ocupació, que eren valorades positivament per totes les parts, no gensmenys és ver que per la part sindical es parlava de les càrregues de treball, de veure això com..., perquè és veritat que ens trobam quasi en plena ocupació, però hi ha un problema de càrrega de treball. Bé, jo el que he fet és agafar i mirar el nombre d'afiliacions, sobretot a hostaleria, que és on més s'ha posat l'incís en aquest problema, i he vist que, des del gener fins al juliol d'enguany, hi ha hagut una mitjana de 9.000 afiliats més a la Seguretat Social. Aleshores, em faig preguntes, perquè jo dic, bé, és vera que tenim o es diu i es denuncia que hi ha molta càrrega de treball, es denuncia que s'abusa de les treballadores o treballadors de fer hores extra, de no acomplir els descansos, de no agafar les vacances, i jo en això vull fer un poc de reflexió, a veure si és vera que tot ve per aquí. Perquè jo el que he vist és que hi ha hagut 9.000 de mitjana, perquè en temporada alta hem fregat els 14.000 més afiliats a hostaleria.

Per tant, vull fer una reflexió en aquest sentit i estudiar bé d'on ve aquesta càrrega de treball. També he escoltat molts d'interlocutors, també hi ha interlocutors que diuen: bé, hi ha persones que és vera, que, després de fer la feina a un lloc se'n van a un altre i també se sobrecarreguen elles mateixes o ells mateixos; ja està clar que, evidentment, tothom el que vol fer és guanyar el salari, el més legítim que hi ha, però, bé, hem de fer feina i valorar exactament d'on ve aquesta sobre càrrega.

Sí que vull fer un esment especial a tot el tema de la sobre càrrega de les cambres de pisos a l'hostaleria. Jo..., això fa molts d'anys, fa molts d'anys que es fa feina en això, jo ho vaig viure ja a Tenerife, on ja es va començar a fer feina dins aquest tema, ja vaig participar a informes de càrregues psicosocials, en aquest sentit, i de càrregues de treball, justament del departament de cambres de pisos. En els 80 dies que dic que he estat en el càrrec, he tenguut l'oportunitat d'entrevistar-me, primer, vaig rebre els sindicats, Comissions Obreres i UGT, també he tenguut l'oportunitat d'entrevistar-me amb les patronals, amb la Federació Hotelera de Mallorca, la Federació Hotelera de Menorca, i d'Eivissa i Formentera. I també, ja des de l'IBASSAL, ens hem reunit amb els serveis de prevenció aliens i propis, i jo, en aquest sentit, he pogut constatar tres coses.

En primer lloc, la preocupació de la part sindical que aquesta eina, aquesta manera de mesurar les càrregues de treball, que s'ha aprovat en el conveni d'hostaleria, bé, doncs hi ha serioses complicacions a l'hora de... tothom ha arrancat, però s'han quedat amb l'arrancada, no han prosseguit perquè no tenen molt clar com, això és el que m'han manifestat.

La segona cosa que he constatat és un compromís total i una implicació total de les patronals, s'ha d'acomplir això, està signat al conveni d'hostaleria, a més a més, suportat també amb un acord tripartit i la implicació per dur-ho endavant és total.

I la tercera qüestió que he constatat, per part dels serveis de prevenció, són les dificultats tècniques que ens han traslladat. En aquest sentit, se'ns ha explicat que s'havien de fer uns cursos de formació a les empreses, als hotels, etc., que, al final, no s'han dut a terme. I així ha quedat el tema, i ara tothom es

troba amb aquesta manera, aquesta eina, que és vera que és una eina tècnica i, per tant, tampoc no és tan fàcil.

Llavors, quan vaig arribar al meu càrrec em varen començar a dir: i què faràs? I què faràs? I què faràs? I jo vaig contestar: jo no faré, bé, faré, per suposat, però no som jo la protagonista, els protagonistes són les persones que ho han de fer, els tècnics, la part patronal i la part sindical.

Aleshores, després de tot això, d'escoltar tothom i de veure que hi ha un compromís i que s'ha de complir, com no podia ser d'una altra manera, perquè, a més a més, tenim cura de la salut dels treballadors i de les treballadores, per part ja d'aquesta Direcció General de Treball i de Salut Laboral sí que podem anunciar com enfocam aquest tema, i aquest tema l'enfocam mitjançant una línia contínua i constant de suport i d'acompanyament formatiu que posam en marxa ja, des d'aquest mes d'octubre, a totes les parts implicades; ho farem a Mallorca, a Menorca, a Eivissa i a Formentera i ho farem de la mà de la Mesa tècnica, que està conformada per tots els agents socials que han intervingut, primer, en la creació d'aquesta eina, però que tots som conscients que s'han d'interpretar i s'han de matisar algunes qüestions on s'han plantejat dificultats, i de la seva mà hi donarem solució.

Farem les darreres interpretacions o matisos que ells considerin convenients i farem les jornades formatives i d'acompanyament perquè tots ho puguin complir. I, sobretot, estarà destinat ja no només a aquelles empreses hoteleres o cadenes més grosses que potser estan més professionalitzades, sinó també a aquells altres establiments o empreses més familiars, o més petits o mitjans, que són els que realment tenen el problema i que no saben per on tirar.

Llavors, vull que tenguin dins l'IBASSAL aquest telèfon que els durà de la mà per fer-ho, i aquest és el suport que volem fer.

A partir d'aquí, també vull contestar que no només es farà feina en això, hi ha tot un tema d'unes altres eines, com els carretons que poden emprar aquestes cambres de pisos, on fem una feina prou bona, perquè pot ajudar moltíssim. Jo ho he viscut, o sigui, no és el mateix un hotel vertical que una apartotel, no és el mateix dur un carretó amb un ascensor de planta a planta que fer metres i quasi quilòmetres d'un bloc d'apartaments a un altre, amb uns carretons i amb un pes, sincerament, molt fort, dins una climatologia també complicada. Vull dir, per tant, fem feina en tot això i ho abordam i s'acomplirà.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sra. Cabrer. Passam al torn de rèpliques, té la paraula el Grup Parlamentari Socialista, Sr. Negueruela, per un temps de cinc minuts.

EL SR. NEGUERUELA I VÁZQUEZ:

Sí, gracias. Yo había pedido no hacer esto, pero sí se contesta y se explica, entonces sí haré uso de mi palabra, porque hay cosas que hay que matizar.

Usted sabe, me imagino, que el real decreto donde se regulan los equipos de trabajo y el real decreto donde se regulan las cargas de trabajo, me imagino que lo conoce de memoria, porque debe sabérselo, que es el Real Decreto 487/1997, donde se establece toda una guía técnica, le he dicho el real decreto porque es del año 1997, por tanto, la formación de los servicios de prevención ajenos ya es, no es un problema de empresas familiares, ya existía una obligación de hacerlo, y no se hacía y no se hacía bien. Por tanto, no es un tema de si se hace o no se hace, la obligación existe desde el año 1997, y lo que se hizo fue pactar una metodología sencilla, relativamente sencilla, que tiene que aplicarse.

Para mí me parece sencilla, técnicamente y profesionalmente, porque la he trabajado, la conozco muy bien y creo que usted sabe que es relativamente sencilla para equipos especializados, como los de los servicios de prevención. Son los servicios de prevención los que ustedes tendrán que investigar e inspeccionar si no ponen los medios técnicos suficientes en las acreditaciones que tienen con las empresas; son los servicios de prevención los que tienen un contrato firmado con las empresas para suministrar el personal necesario suficiente para poder hacerlo; si hay una metodología. La administración puede dar cursos de formación, como estaba pactado, pero no es a quien le corresponde interpretar el conjunto de la metodología, es un convenio colectivo, con una parte tripartita entre la administración, a través del IBASSAL, sindicatos y patronales, que lo tienen que desarrollar, y usted sabe que, por tanto, al estar en el convenio colectivo ya es objeto de inspección, que son también los otros agentes que pueden interpretar una norma que también conocen, porque la metodología es relativamente sencilla y, por tanto, lo que hay que ver es si los servicios de prevención ajenos cumplirán toda la metodología que está establecida, si se revisará y se inspeccionará a los servicios de prevención ajena para que lo hagan; si los criterios que a veces dicen los servicios de prevención sobre las proporciones que hay que tener o si se tienen que hacer todos los ratios de edad, manifiestan que no son capaces de cubrirlo, entonces tendríamos un problema en que los servicios de prevención no tienen los medios suficientes para hacerlo, y había que hacer, entonces, usted está reconociendo que habría que hacer una campaña de inspección a los servicios de prevención, si le dicen que no son capaces de hacerlo, porque estarían incumpliendo los contratos que tienen con sus empresas.

Y, por tanto, tendrían que revisarse, y, si es así, yo le insto y le solicito que haga una campaña a través de la Inspección de Trabajo y Seguridad Social, sobre la cual usted planifica la mitad de las actuaciones para revisar más los servicios de prevención ajenos. Si el problema son los servicios de prevención, no son las empresas familiares. Las empresas familiares tienen un contrato firmado con una empresa, o lo tienen internalizado o lo tienen con una empresa tercera. Por tanto, no tienen responsabilidad, no tienen servicio de prevención si no es capaz de hacer la evaluación como toca.

Y luego la empresa tiene que aplicar esa evaluación, pero si el problema es la evaluación de riesgos, y usted me dice que es la evaluación de riesgos, artículos 15 16 de la Ley 31/95, y reales decreto de desarrollo, para equipos de trabajo, el 12 y 15, todos los reales decretos que desarrollan la materia, y que

usted me imagino que también conoce, entonces tenemos un problema en los servicios de prevención, si no son capaces de hacerlo este verano, que era cuando lo tenían que empezar a hacer.

Porque metodologías para medir las cargas ya existían, otra cosa es cómo las hacían, al ver que no se hacían como tocaba, se pacta una metodología que tienen que cumplir, que tienen que cumplir, y que usted tiene la obligación de que cumplan desde este verano.

A nosotros los sindicatos no nos dicen que no sea... usted ha dicho que le plantean los sindicatos que es compleja, no, lo que los sindicatos están planteando es que no se está haciendo, que es lo que nos han dicho a nosotros, no se está haciendo. Y hay campañas para revisar si se está haciendo bien, mal, o no se está haciendo. Claro, la formación, en este caso las empresas, entiendo que es necesaria para formarlos, capacitarlos, que la integren, que la asuman, que vean la importancia que tiene, pero la obligación es de los servicios de prevención, para al menos hacer la evaluación, porque si yo firmo un contrato con un servicio de prevención, es el servicio de prevención el que lo tiene que hacer, y usted lo sabe.

Por tanto, ha dicho cosas que no son adecuadas, porque ha puesto la carga en la empresa y no en los servicios de prevención, que son los que tienen los contratos. También podemos hablar de cómo se regulan los servicios de prevención ajenos en este país.

Si es un problema de servicios de prevención, entonces tenemos un problema mayor. Si usted me dice que es que los servicios no son capaces de hacerlo, está diciendo que hay que inspeccionarlos, de arriba a abajo, porque tienen que poner todos los medios para ello. Entonces, le insto a que haga una campaña fuerte, para ver si las acreditaciones que tienen los servicios de prevención lo hacen y, si no, nosotros podemos instarlo a través..., se puede denunciar a (...) servicios de prevención si no tienen la capacitación para hacerlo, la acreditación. Por tanto, le insto a que haga una campaña, para ver si los servicios de prevención tienen el conocimiento técnico suficiente para hacer esa metodología, ahora mismo, porque la tienen que tener, la metodología.

Estamos hablando de evaluaciones de cargas de trabajo, los técnicos tienen que tener formación suficiente para saber medir las cargas de trabajo, están en las guías técnicas del Instituto Nacional de Seguridad e Higiene en el Trabajo. Por tanto, no es un problema de capacitación técnica, a lo mejor es un problema de técnicos suficientes que tienen los servicios de prevención, que por ahí usted no me ha contestado, pero por ahí tenemos una parte del problema, creo.

La segunda, en los carros de trabajo que sí que ha hecho mención, entiendo que se está refiriendo al estudio de Asepeyo; el estudio de Asepeyo dice, porque lo encargamos nosotros, que se valore la posibilidad de hacer una instrucción técnica al respecto, entiendo que va a hacer una instrucción técnica para obligar a, con las condiciones que dice Asepeyo, hacer cambiar todos los carros de trabajo de las camareras de piso. Entiendo que van, para hacer una instrucción el IBASSAL en esa dirección, que era lo que se iba a hacer anteriormente, que es

una instrucción de equipos de trabajo, en la cual el IBASSAL tiene capacitación para hacerla, y luego instar al instituto nacional para que se aplique en todo el territorio español, que es obligar, como se hizo con las camas, a que todos los carros se cambien de los hoteles, en unas determinadas condiciones. Entiendo que usted está diciendo que hará eso.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sr. Negueruela. Té la paraula pel Grup Parlamentari VOX, el Sr. Rodríguez, per un temps de cinc minuts.

EL SR. RODRÍGUEZ I FARRÉ:

Gracias Sra. Presidenta. A ver, por una parte usted, en vista de su currículum, usted ha trabajado en la empresa privada, en grandes empresas y en cierta manera también ha sido pequeña empresaria, puesto que en su momento se puso por su cuenta. Los que también hemos sido pequeños empresarios entendemos muchas veces este tema, por ejemplo, la diferencia entre los planes y las realidades. Es decir, un pequeño empresario ¿qué se encuentra? Que tiene que cumplir con un plan de prevención de riesgos laborales, en según qué negocios, en mi caso, el mío, también con el de blanqueo de capitales, la Ley de protección de datos. Uno ¿qué hace? Va al gestor, le hace un plan de prevención, o de igualdad, o de cualquier otra cosa que a la administración se le ocurra, cumple, y aquí paz y después gloria.

Evidentemente, en mi caso recuerdo que mi secretaria hizo un curso de prevención de riesgos laborales, donde le hablaron del peligro de las grapas, y no es ninguna broma, es así. Evidentemente, la siniestralidad laboral no se suele dar en una oficina, la siniestralidad laboral está asociada normalmente a trabajos de riesgo, principalmente la construcción, como lo hemos hablado.

También es cierto que muchas veces la responsabilidad no es exclusivamente del empresario o del autónomo, que tiene una pequeña empresa de reformas, sino que muchas veces también hay que asumir que muchas veces el trabajador es el que, a pesar de que se le diga, “ponte la correa”, “ponte el casco”, etc., pues, por comodidad, por rapidez, en muchas ocasiones no se hace, no porque no sepa que aquella práctica conlleva riesgo. Por eso, más allá de los planes, de los cursos, que son absolutamente importantes y que no ponemos en cuestión, están las realidades: por una parte, la inspección, que tiene que ser muy rigurosa en cuanto a la prevención de estos riesgos, y, por otra parte, las ayudas, especialmente a las pequeñas y medianas empresas, para que puedan cumplir con estos planes de prevención de riesgo, que en muchas ocasiones también requieren de la adquisición de equipos o instrumentos, que tienen un coste elevado para estas pequeñas y medianas empresas sobre todo.

Porque recuerdo, del tema que tanto les gusta hablar a ustedes, que son las camareras de piso, las mal llamadas “kellys”, cuando aquí nosotros votamos en contra del decreto que dio una ayuda, una subvención a los hoteles para adquirir estas camas elevables, que facilitaban su labor, ¿por qué estábamos en contra de ello? No, estábamos en contra de que

se subvencionará con dinero público a las grandes cadenas hoteleras, para que los ciudadanos les pagáramos esta mejora, y pensamos que lo tenían que hacer de su propio bolsillo. En todo caso, las ayudas tendrían que haber ido, si hay en cuestión algún pequeño hotel de propiedad familiar o pequeña cadena que sí lo necesitara, esa era nuestra diferencia. Nosotros siempre hemos defendido que hay que aliviar la carga de estas trabajadoras que, evidentemente, además, tienen muchas lesiones asociadas al desarrollo de su trabajo.

Me alegra mucho que haya incidido usted en el tema de la salud mental. La salud mental es algo que nos preocupa a todos y nos preocupan en todos los ámbitos, en el ámbito laboral, en el ámbito de la educación, por desgracia, sabemos que la primera causa de muerte no natural de los jóvenes en este país es el suicidio. Evidentemente este país y sobre todo a consecuencia o después de la pandemia, ha sufrido un incremento de estos problemas de la salud mental. Me alegra muchísimo que usted lo vaya a tener en cuenta en el tema de la salud laboral, porque la depresión es una causa muy importante de las bajas laborales y forma parte de esa problemática, que cada vez, por desgracia, es más extendida de la salud mental.

En definitiva, usted acaba de aterrizar, no le podemos pedir milagros y que no tiene usted una varita mágica para solucionar todos los problemas, pero contará, por supuesto, con la colaboración del grupo que represento. Le deseamos el mayor de los éxitos en el desempeño de su trabajo, porque, sobre todo, si consigue rebajar estas tasas de siniestralidad, su éxito será el éxito de todos nosotros.

Gracias, Sra. Presidenta.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies Sr. Rodríguez. Té la paraula pel Grup MÉS per Mallorca la Sra. Ramon.

LA SRA. RAMON I SALAS.

Gràcies, presidenta. Jo me mantenc en el fet de no fer ús de la paraula, com semblava que havia de ser. I només vull desitjar-li molta sort i que vagi bé aquesta nova etapa.

Gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sra. Ramon. Pel Grup Mixt té la paraula la Sra. Gómez.

LA SRA. GÓMEZ I ESTÉVEZ:

Sí, gràcies, Sra. Cabrer. Bé, crec que ha quedat clar que havia obert un meló, ho dic així, a la vista de les diferents opinions que es confronten. És clar, és un tema que ens preocupa a Unides Podem i ens preocupa perquè la presidenta, la Sra. Prohens, havia fet manifestacions abans de les eleccions, no record si després les ha mantingudes, en què explicava que el tema dels llits elevables era una de les majors tonteries que havia escoltat en el sector turístic des de feia molts d'anys.

És clar, jo no he tret el tema de les cambres de pis, que, per cert, a VOX li diré que són elles mateixes que s'anomenen "kellys", no és un nom que ens haguem inventat els altres. "Kellys" significa "que limpien", i són elles que volen anomenar-se d'aquesta forma, amb una intenció d'enviar el missatge del que fan i de posar en valor la seva feina. No la volen amagar.

Ens preocupa precisament aquest sector, Sra. Cabrer, perquè hi havia una intenció aparentment amagada, o subtil, o real, que podien anar cap enrere tots aquests avantatges laborals que s'havien aconseguit. No tot és tècnic, hi ha política, les decisions polítiques de vegades es disfressen de tècniques, i jo li agraeix que vostè s'hagi avui ofert a parlar de la seva tasca i del seu pla 2023-2027 de salut laboral, li ho agraeix moltíssim, i li agraeix que em doni aquesta oportunitat, però, òbviament, he tret aquest sector perquè hi havia una intenció política aparent d'anar cap enrere en drets.

Gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sra. Gómez. Per part del Grup Parlamentari Popular té la paraula la Sra Gil.

LA SRA. GIL I MEMBRADO:

Pues por nuestra parte nada más que añadir, solo desearle mucho acierto, mucha suerte y nada, en sus manos está mejorar la vida de todos, de todos los ciudadanos de Baleares. Así que adelante y nada más, presidenta.

Gracias.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sra. Gil. Sra. Cabrer, té vostè la paraula.

LA SRA. DIRECTORA GENERAL DE TREBALL I SALUT LABORAL (Catalina Teresa Cabrer i González):

Sí, moltes gràcies. A veure, molt ràpidament ja, llits elevables, no em pronunciaré, és un tema que és a la Llei turística i no tenc la competència per pronunciar-me sobre aquest tema. Sí em puc pronunciar en el tema que ha dit que tots aquests temes de les cambres de pisos (...) de càrregues era un tema polític, bé, fins a cert punt, està dins un conveni col·lectiu. Jo som molt respectuosa amb la negociació col·lectiva, està pactat per patronal i sindicats, i no som partidari d'interferir allà on no em toca. Nosaltres hem d'assessorar, acompanyar, ajudar, però els protagonistes són els interlocutors, això està dins un conveni i, per tant, són ells que es varen comprometre i s'acomplirà.

No he dit a cap moment que els serveis de prevenció no estiguin preparats, és el darrer, i si s'ha malentès ho aclaresc ara, els serveis de prevenció, vull pensar, no he fet una inspecció amb 80 dies a tots els serveis de prevenció registrats, però vull pensar que són molt seriosos. Ara, això no vol dir que una mesura en què vostès mateixos tenen una part de contradicció, perquè si diuen que faran una formació

específica, serà perquè s'ha de fer una formació específica; és a dir, hem fet una eina nova, una manera -una manera-, una forma, un procediment nou, i volem fer formació, això són paraules de vostès. Per tant, no em digui que no necessiten cap formació perquè això ja ho tocava saber des de l'any 1997. No, això és una eina en la qual s'ha fet molta feina des de l'IBASSAL, però s'ha fet fa quatre mesos.

I en el conveni d'hostaleria, a l'article 37.2 es diu que s'iniciarà el treball la temporada del 2023, i s'ha iniciat. Ara bé, bé, doncs sí, hi ha tècnics i persones que tenen preguntes i que hi ha qüestions; fins i tot, i això ho he viscut amb els plans d'igualtat, fins i tot per formar una comissió negociadora doncs sempre hi ha preguntes: i l'acta com la faig? I després et trobaves a l'hora d'inscriure el pla que tenies problemes formals de detalls. Bé, idò nosaltres, des de l'IBASSAL volem donar el suport, volem donar la documentació, volem fer fàcil tot el que puguem i donar suport als serveis de prevenció, que jo entenc que estan preparats.

Els meu tarannà no serà d'agafar ara i començar a inspeccionar tots els serveis de prevenció, perquè considero que no estan capacitats, no és el meu tarannà, ni tan sols tenc aquesta sospita. Ara, s'ha aprovat una eina nova, hem parlat amb ells i com totes les coses que s'implanten, hi ha preguntes. Bé, doncs es contesten, hi ha una mesa tècnica i farem feina a través d'aquesta mesa. Bé, crec que ha quedat explicat.

També volia contestar el tema de salut mental, jo recentment he estat a un congrés a Toledo, nacional, de l'Institut Nacional de Seguretat i Salut Laboral, sobre el tema de la salut mental i de la precarietat laboral a la feina, desconexió digital, tema de pressions d'horaris, intel·ligència artificial, tot això es quelcom que ve. I així com el tema de les cambres de pisos i les sobrecàrregues és importantíssim, tampoc no ens ha de desviar la importància d'altres temes que són importantíssims també i dels quals se'n parla molt poc, i que ens hi hem d'aferrar ja, des del primer moment, perquè, al final, tot repercuteix en la taxa de sinistralitat, i l'objectiu número 1 de l'IBASSAL i d'aquesta direcció general, a la part de salut laboral, és reduir la taxa de sinistralitat.

Moltes gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sra. Cabrer. Idò, una vegada acabat el debat, volem agrair la presència de la Sra. Cabrer, directora general de Treball i Salut Laboral.

I no havent-hi més assumptes a tractar, s'aixeca la sessió. Gràcies i bon dia a tothom.

DIARI DE SESSIONS
DEL
PARLAMENT
DE LES
ILLES BALEARS